

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามปกติของการจัดทำงบการเงินของบริษัททั่ว ๆ ไปนั้น บริษัทควรต้องจัดทำงบการเงินตามข้อกำหนดในแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีฉบับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้งบการเงินที่บริษัทได้จัดทำนั้น มีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับได้ อย่างไรก็ตาม เรามักจะพบว่าได้มีบริษัทหลายแห่งยังคงให้ความสำคัญต่อการแสดงผลกำไรในงบการเงิน เพื่อดึงดูดความสนใจของนักลงทุนทั่วไปที่สนใจจะลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้น บริษัทควรจะให้มีความสำคัญและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมถึงการกำหนดระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของธุรกิจได้ หากแต่ภายใต้สภาวะการแข่งขันของการประกอบธุรกิจที่รุนแรงมาก จึงทำให้บริษัทบางแห่งยังไม่ตระหนักถึงการกำกับดูแลกิจการมากเท่าที่ควร รวมไปถึงยังไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่โปร่งใส บริษัทหลายแห่งยังมีการปกปิดข้อมูลที่แท้จริง และมีการตกแต่งกำไร หรือตกแต่งงบการเงินเพื่อให้มีความน่าสนใจต่อการลงทุน ทำให้อาจเกิดปัญหาแก่บริษัทและผู้ลงทุนในภายหลังได้ ดังนั้นจึงนับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอีกด้วย

ปัจจุบันการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักลงทุนทั่วไป มักขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของนักลงทุน โดยนักลงทุนจะทำการศึกษางบการเงินของบริษัทที่ตนต้องการลงทุน และเป็นที่แน่นอนอย่างยิ่งว่าสิ่งแรกที่นักลงทุนจะต้องคำนึงถึงก่อนการลงทุนคืองบการเงินของบริษัท กล่าวคือหากบริษัทใดมีงบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานที่ดี มีผลกำไร และจะให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูง ก็จะเป็นที่น่าสนใจต่อการลงทุน และเป็นสาเหตุที่นักลงทุนจะตัดสินใจลงทุนกับบริษัทดังกล่าว

การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างและส่งเสริมให้บริษัทสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง ดังนั้น

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกระตุ้นฝ่ายบริหารของแต่ละบริษัทให้มีการพัฒนาศักยภาพในเรื่องของการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจ (Business Stakeholders) และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจในการลงทุนต่าง ๆ (สรินยา เชาว์เกษม, 2553)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยได้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดให้มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งการกำกับดูแลกิจการที่ดีหมายถึง ระบบการควบคุมหรือการใช้อำนาจของบริษัทที่ดี ถูกต้อง ภายในกรอบการมีจริยธรรมที่ดีในการกำกับดูแลกิจการ โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจและสังคมโดยรวมประกอบ เพื่อให้บริษัทเป็นน่าที่เชื่อถือ ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือแก่ผู้ลงทุนหรือผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจทุกราย และเป็น การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อรักษาเงินทุนและเพิ่มคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว (จินทนา สาขากร และคณะ, 2550 : 1-2)

ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งที่นักลงทุนมักให้ความสนใจในการลงทุน เนื่องจากผลตอบแทนจากการขึ้นโครงสร้างรากฐาน และเมื่อมีการส่งมอบงานนั้นแล้ว จะทำให้บริษัทมีกำไรค่อนข้างสูง แม้จะมีความเสี่ยงในการลงทุนค่อนข้างมาก แต่ด้วยผลตอบแทนที่เป็นเหตุจูงใจ ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนทั่วไปยังต้องการที่จะทำทาบกับความเสี่ยง ทั้งนี้เพราะหากบริษัทสามารถสร้างโครงการนั้นจนเสร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ก็จะสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับบริษัทได้ รวมไปถึงการสร้างเชื่อมั่นและผลกำไรที่ดีให้แก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีและโอกาสในการตกแต่งกำไรในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพบัญชีต่อไปในอนาคต

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลกำกับกิจการที่ดีและโอกาสในการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์นี้ ผู้ศึกษาจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี งบการเงินรายปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) จากเว็บไซต์ SETSMART และรายงานอื่นๆ ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจะทำการศึกษาข้อมูลดังกล่าวที่บริษัทได้นำเสนอต่อสาธารณะระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2554

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้บริหารได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีและโอกาสในการตกแต่งกำไรในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
3. ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพบัญชีต่อไปในอนาคต

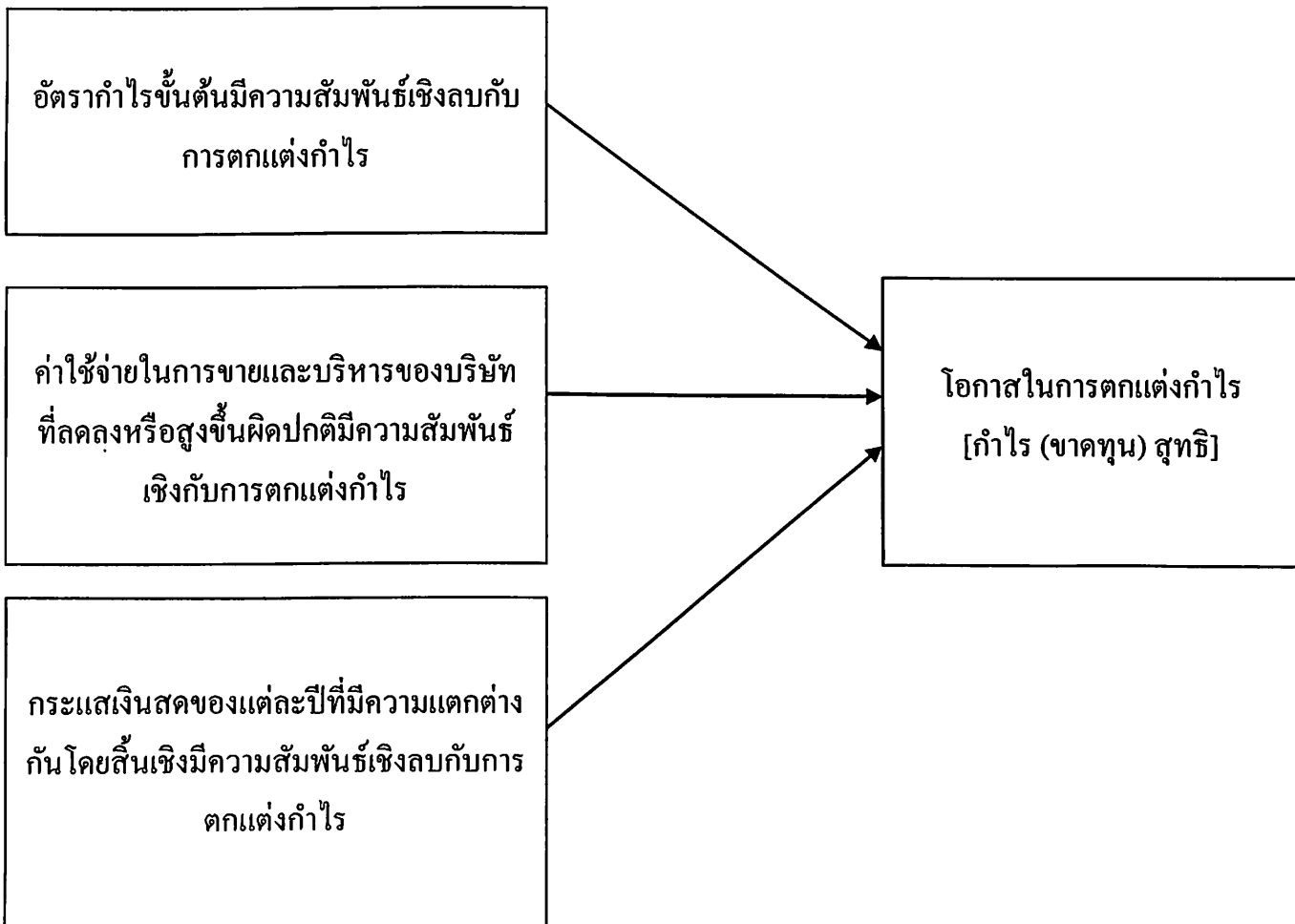
1.5 สมมติฐานการศึกษา

H 1 : อัตรากำไรขั้นต้นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร

H 2 : ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัทที่ลดลงหรือสูงขึ้นผิดปกติมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร

H 3 : กระแสเงินสดของแต่ละปีที่มีความแตกต่างกันมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร

1.6 กรอบแนวความคิด

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิด

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บริษัทจดทะเบียน หมายถึง บริษัทที่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประเภทธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ยกเว้นบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด
2. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) หมายถึง ศูนย์กลางการซื้อขายแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์จดทะเบียน รวมทั้งดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์และธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พัฒนาระบบต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์
3. การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการและผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งอาจแบ่งได้ดังนี้คือ 1) สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย 2) บทบาทคณะกรรมการ 3) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส 4) การควบคุมและบริหารความเสี่ยง และ 5) จริยธรรมธุรกิจ
4. ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการขายที่ดิน การขายที่อยู่อาศัย และการขายอาคารชุด หรือ คอนโดมิเนียม
5. อัตรากำไรขั้นต้น หมายถึง ยอดขายสุทธิหักด้วยต้นทุนขาย หาดด้วยยอดขายสุทธิ
6. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการขาย และค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานอันเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่นและ ดอกเบี้ยจ่าย
7. กระแสเงินสด หมายถึง การหมุนเวียนเงินสดเข้า-เงินสดออก เป็นการได้มาและใช้ไปของเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด กระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกจะทำให้กิจการสามารถนำเงินไปฝากธนาคารได้มากยิ่งขึ้น หรือในทางตรงกันข้าม ถ้ากระแสเงินสดสุทธิเป็นลบก็จะทำให้เงินในบัญชีลดลง
8. บรรษัทภิบาล (Corporate Governance: CG) หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์และความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีผู้มีส่วนได้เสียและเกี่ยวข้อง (Stakeholders) องค์การอันประกอบด้วยผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท และฝ่ายบริหาร หรือเราควรใช้คำว่า Good Corporate Governance หมายถึง การบริหารจัดการธุรกิจที่เป็นธรรมและโปร่งใส

โดยผู้มีอำนาจบริหารจัดการธุรกิจนั้น ๆ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่และผลการกระทำของตนต่อผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท (Stakeholders) ทุกฝ่าย รวมถึงผู้ที่ถือหุ้น เจ้าหนี้ พนักงาน รัฐ ลูกค้าตลอดจนประชาชนทั่วไป คณะกรรมการ มีหน้าที่ตรวจสอบ การบริหารงานของผู้บริหาร ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายของบริษัท ในขณะที่ผู้บริหารงานมีหน้าที่ในการบริหารธุรกิจเพื่อที่จะสร้างผลกำไรให้ แก่ผู้ถือหุ้นทุกฝ่าย โดยไม่เลือกปฏิบัติระหว่างผู้ถือหุ้นรายใหญ่และรายย่อย ทั้งกรรมการและผู้บริหารมีความรับผิดชอบร่วมกันที่จะชดใช้หนี้ให้แก่เจ้าหนี้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา จ่ายภาษีให้แก่รัฐ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบในการประกอบธุรกิจต่าง ๆ ของรัฐ นอกจากนี้แล้วยังมีความรับผิดชอบต่อพนักงานให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ต่อลูกค้าให้ได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ หรือมีบริการที่ดี ตลอดจนประชาชนให้ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี